

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ філії «Лісовий

навчальний центр» ДП «Ліси України»

« 15 » квітня 2026 р № 44/41.2

ПОЛОЖЕННЯ

**про Методику оцінювання знань, компетентностей та
практичних навичок слухачів філії «Лісовий навчальний центр»
державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України»**

СХВАЛЕНО на засіданні Педагогічної ради
філії «Лісовий навчальний центр» ДП «Ліси України»
протокол № 03 від « 09 » квітня 2026 р.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про Методику оцінювання знань, компетентностей та практичних навичок слухачів філії «Лісовий навчальний центр» державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України» (далі – Положення) визначає порядок, принципи, форми та види оцінювання результатів навчання слухачів, які беруть участь в освітніх заходах безперервного професійного розвитку, які проводяться філією «Лісовий навчальний центр» державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України» (далі – Філія).

1.2. Положення розроблено відповідно до законів України «Про освіту», «Про професійну освіту», «Про професійний розвиток працівників», Положення про Філію, Положення про організацію освітнього процесу у Філії, Положення про професійне навчання працівників на виробництві.

1.3. Оцінюванню підлягають слухачі, зареєстровані на навчання у Філії за освітніми, типовими та іншими програмами.

1.4. Положення регламентує основні принципи організації та системності вхідного та підсумкового контролю знань слухачів за освітніми програмами:

- Освітня програма професійного навчання (підвищення кваліфікації) лісничого;
- Освітня програма професійного навчання (підвищення кваліфікації) помічника лісничого;
- Освітня програма професійного навчання (підвищення кваліфікації) старшого майстра лісу (майстра лісу);
- Освітня програма професійного навчання (підвищення кваліфікації) старшого майстра, майстра на лісозаготівельних роботах;
- Освітня програма професійного навчання (підвищення кваліфікації) начальника відділу, відділення, сектору, провідного інженера, інженера відтворення лісів, лісових культур;
- Освітня програма професійного навчання (підвищення кваліфікації) начальника відділу, відділення, сектору, провідного інженера, інженера лісового господарства;
- Освітня програма професійного навчання (підвищення кваліфікації) мисливствознавця (начальника відділу, дільниці), егеря;
- Освітня програма професійного навчання (підвищення кваліфікації) начальника нижнього, проміжного складу, майстра нижнього складу;
- Освітня програма професійного навчання (підвищення кваліфікації) начальника надлісництва, помічника начальника надлісництва;
- Освітня програма професійного навчання (підвищення кваліфікації) завідувача майстерні ремонтно-механічної, начальника транспортної дільниці, механіка;
- Освітня програма професійного навчання (підвищення кваліфікації) начальника відділу, відділення, сектору, провідного інженера, інженера охорони та захисту лісу;

- Освітня програма професійного навчання (підвищення кваліфікації) майстра лісу (Карпатський регіон);
- Освітня програма професійного навчання працівників лісового господарства «Концептуальні підходи наближеного до природи лісівництва в Карпатському регіоні»;
- Освітня програма навчання працівників лісового господарства «Багатофункціональне, наближене до природи лісівництво в соснових лісах Полісся України».

1.5. Положення регламентує основні принципи організації та системності підсумкового контролю знань слухачів за програмами:

- Програма «Навчання з питань охорони праці для керівних працівників і спеціалістів ДП «Ліси України»;
- Програма «Навчання з питань пожежної безпеки посадових осіб постійних лісокористувачів та власників лісів»;
- Типова програма навчального курсу «Керівник гасіння лісових пожеж»;
- Типова програма навчального курсу «Підготовка лісового пожежного».

1.6. Основними функціями оцінювання є:

- діагностично-коригувальна – визначає початковий рівень підготовки, оцінювання наявних знань та компетентностей, а також для адаптації змісту освітніх програм до потреб слухачів;
- навчальна – сприяє повторенню, поглибленню, систематизації знань, удосконаленню вмінь і навичок;
- контролююча – визначає рівень успішності засвоєння навчального матеріалу.

1.7. Оцінювання здійснюється відповідно до сучасних освітніх стандартів та принципів компетентнісного підходу.

2. МЕТА ОЦІНЮВАННЯ

2.1. Положення розроблене з метою:

- впровадження єдиних, прозорих критеріїв оцінювання результатів навчання;
- вдосконалення системи оцінювання якості знань, компетентностей та практичних навичок слухачів;
- забезпечення об'єктивного визначення рівня знань слухачів;
- виконання функції контролю та аналізу при визначенні рівня знань, компетентностей та практичних навичок слухачів, що дає можливість досягнення більш якісного рівня знань;
- перевірки готовності слухачів до виконання професійних завдань.

3. ПРИНЦИПИ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Єдину систему, яка гарантує справедливість, відкритість і практичну користь результатів навчання утворюють наступні принципи:

- об'єктивність (оцінювання на основі єдиних, чітко визначених критеріїв, забезпечення рівних умов для кожного слухача, незалежність результатів перевірки знань);
- прозорість (ознайомлення слухачів з методикою оцінювання та шкалою балів, ознайомлення слухачів з результатами оцінювання);
- практична спрямованість (завдання максимально наближені до реальних професійних ситуацій).

4. ФОРМИ ТА ВИДИ ОЦІНЮВАННЯ

4.1. Контрольні заходи включають вхідний та підсумковий контроль знань, наведені на рисунку 4.1.

Рис. 4.1 Схематичне відображення контрольних заходів

4.2. Форми та види контрольних заходів визначаються освітніми, типовими та іншими програмами (додаток 1).

4.3. Вхідний контроль знань проводиться на початку навчальних занять у вигляді вхідного тестування з метою діагностики базового рівня знань слухачів, а також у порівнянні з результатами підсумкового контролю знань – оцінки динаміки успішності.

4.4 Порівняння результатів вхідного та підсумкового контролю знань слухачів є одним із методів збору даних для внутрішнього моніторингу якості освіти Філії.

4.5. На мотивацію, сприйняття та систематизацію слухачами інформації впливають знання, вміння та навички, якими вони вже володіють. Це також позначається на тому, як слухачі засвоюють та застосовують нові знання в професійній діяльності. Оцінка наявних у слухачів знань і навичок, компетентностей, очікувань та мотивації до діяльності дає змогу організувати процес навчання з урахуванням сильних сторін слухачів.

4.6. Аналіз результатів попередніх знань дає змогу оцінити базовий рівень підготовки слухачів та опрацювати під час навчання питання, які викликали найбільші труднощі. Якщо більшість слухачів має недостатнє розуміння теми, викладач може надати додаткові матеріали для самостійного опрацювання. Якщо більшість слухачів демонструє високий рівень знань, викладач може підвищити складність завдань, зосередити увагу на опануванні нових.

4.7. Вхідний контроль знань складається з 20 тестових питань закритого типу. До кожного із питань пропонується 2-5 варіантів відповіді, з яких лише одна вірна.

4.8. Оцінка рівня знань вхідного тестування здійснюється за шкалою оцінювання, наведеною в таблиці 1.

Таблиця 1

**Шкала оцінювання отриманих балів за результатами
вхідного тестування**

Бали	Відсотки	Рівень
18-20	90-100	високий
12-17	60-89	достатній
1-11	1-59	низький

4.9. Кількість тестових питань вхідного контролю знань та шкала оцінювання може змінюватись за рішенням Педагогічної ради.

4.10. Підсумковий контроль знань може проводитися у формі підсумкового тестування, перевірки знань за практичним курсом, усного іспиту тощо.

4.11. Підсумковий контроль знань є необхідним елементом контролю якості процесу навчання та визначення ефективності навчального процесу.

4.12. Тривалість підсумкового контролю знань визначається відповідними програмами.

4.13. Підсумковий контроль знань проводиться в останній день навчання або в день завершення навчання за окремим модулем або курсом, якщо це визначено в освітній програмі, з метою загальної оцінки результатів навчання слухачів, рівня професійних компетентностей та навичок, набутих під час навчання за відповідними програмами після опрацювання всього навчального матеріалу.

4.14. Проведення підсумкового тестування передбачається за відповідними програмами.

4.15. Підсумкове тестування складається з 40 тестових питань закритого типу. До кожного із питань пропонується 2-5 варіантів відповідей, з яких необхідно обрати правильну відповідь.

4.16. Оцінка рівня та результатів підсумкового тестування здійснюється за шкалою оцінювання, наведеною в таблиці 2.

Таблиця 2

Шкала оцінювання отриманих балів за результатами підсумкового тестування

Бали	Відсотки	Рівень	Результат
36-40	90-100	високий	зараховано
24-35	60-89	достатній	
16-23	40-59	низький	не зараховано, з можливістю повторного проходження підсумкового тестування
1-15	1-39		не зараховано, без можливості повторного проходження підсумкового тестування

4.17. Слухач, який набрав 16-23 балів має право на повторне проходження підсумкового тестування упродовж цього ж дня.

4.18. У разі, якщо слухач і після проходження повторного підсумкового тестування, не набрав необхідну кількість балів, вважається таким, що за результатами опанування освітньої програми не виявив необхідних знань та навичок.

4.19. У разі якщо слухач після складання підсумкового тестування, отримав 1-15 балів, вважається таким, що за результатами опанування освітньої програми не виявив необхідних знань та навичок.

4.20. У разі якщо слухач після складання підсумкового тестування за теоретичним курсом за програмами професійного навчання працівників лісового господарства «Концептуальні підходи наближеного до природи лісівництва в Карпатському регіоні» та «Багатофункціональне, наближене до природи лісівництво в соснових лісах Полісся України» отримав кількість балів відповідно до результату «не зараховано», такий слухач до навчання за практичним курсом за вказаними програмами не допускається.

4.21. Видача сертифікату про професійне навчання, підвищення кваліфікації слухачам, які за результатами підсумкового/повторного підсумкового тестування отримали кількість балів відповідно до результату «не зараховано»

не проводиться. Додатково надсилається лист за місцем роботи слухача з повідомленням про незадовільний результат підсумкового контролю знань.

4.22. Необхідною умовою для отримання слухачем відповідного сертифікату про професійне навчання (підвищення кваліфікації) є досягнення рівня 60% правильних відповідей (24 бали відповідно до результату «зараховано»). Форма сертифікату затверджується наказом директора Філії.

4.23. Кількість тестових питань підсумкового тестування та шкала оцінювання може змінюватись за рішенням Педагогічної ради.

4.24. Результати проходження підсумкового тестування заносяться до підсумкової відомості контролю знань групи слухачів в журналі обліку навчальних занять.

4.25. Однією із складових підсумкового контролю знань за освітніми програмами професійного навчання працівників лісового господарства «Концептуальні підходи наближеного до природи лісівництва в Карпатському регіоні» та «Багатофункціональне, наближене до природи лісівництво в соснових лісах Полісся України» є перевірка знань за практичним курсом.

4.26. Перевірка знань за практичним курсом полягає у наданні пропозицій з проведення у насадженнях рубок та інших лісівничих заходів на засадах наближеного до природи лісівництва.

4.27. Оцінювання результатів перевірки знань за практичним курсом здійснюється з урахуванням: обґрунтованості прийнятих рішень; відповідності пропозицій нормативним вимогам та методичним рекомендаціям; здатності застосовувати теоретичні знання на практиці та заповнення облікової картки на рубку переформування.

4.28. Результати перевірки знань за практичним курсом оцінюються за шкалою «зараховано» або «не зараховано», враховуються при загальній оцінці підсумкового контролю знань та заносяться до підсумкової відомості.

4.29. Якщо за результатами перевірки знань за практичним курсом слухач отримав «не зараховано» - він вважається таким, що не опанував освітню програму, не виявив необхідних знань та навичок. Видача сертифікату про професійне навчання такому слухачеві не проводиться. Додатково надсилається лист за місцем роботи слухача з повідомленням про незадовільний результат підсумкового контролю знань

4.30. Підсумковий контроль знань за типовими навчальними програмами курсів «Керівник гасіння лісових пожеж» та «Підготовка лісового пожежного» проводиться в формі усного іспиту та передбачає відповіді слухачів на визначений типовими програмами перелік контрольних запитань.

4.31. Підсумковий контроль знань за програмами «Навчання з питань охорони праці для керівних працівників і спеціалістів ДП «Ліси України», «Навчання з питань пожежної безпеки посадових осіб постійних лісокористувачів та власників лісів» проводиться у вигляді підсумкового тестування або шляхом передачі відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації у синхронному режимі.

4.32. Результати підсумкового контролю за програмами зазначеними в п. 4.30 та 4.31 оцінюються за шкалою «знає» або «не знає» та заносяться до Протоколу засідання комісії з перевірки знань в установленому законодавством порядку.

4.33. За результатами професійного навчання за програмами зазначеними в п. 4.30 та 4.31 після проведення підсумкового контролю знань видається посвідчення встановленого зразку.

5. ПОРЯДОК ТА МІСЦЕ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЬНИХ ЗАХОДІВ

5.1. Під час дистанційного навчання вхідне та підсумкове тестування відбувається на загальнодоступній навчальній платформі.

5.2. На початку проведення вхідного та підсумкового тестування куратор групи надає слухачам посилання на проходження тесту на загальнодоступній навчальній платформі.

5.3. При очній формі навчання слухачі складають вхідне тестування в навчальній аудиторії на першому занятті у паперовому форматі (із зазначенням ім'я та прізвища, групи та дати складання) в присутності куратора групи.

5.4. При очній формі навчання слухачі складають підсумкове тестування в навчальній аудиторії на навчальній платформі у присутності членів комісії з перевірки знань.

5.5. Перед початком вхідного та підсумкового тестування куратор групи пояснює правила проходження тестування.

5.6. Після проведення підсумкового тестування куратор групи формує підсумкову відомість з результатами тестування групи слухачів, який підписується усіма членами комісії з перевірки знань слухачів.

5.7. Перевірка знань за практичним курсом освітніх програм професійного навчання працівників лісового господарства «Концептуальні підходи наближеного до природи лісівництва в Карпатському регіоні» та «Багатофункціональне, наближене до природи лісівництво в соснових лісах Полісся України» проходить безпосередньо у насадженні у формі захисту пропозицій щодо проведення заходів на засадах наближеного до природи лісівництва.

5.8. Підсумковий контроль знань за типовими навчальними програмами курсів «Керівник гасіння лісових пожеж» та «Підготовка лісового пожежного» проводиться безпосередньо в навчальній аудиторії в присутності комісії з перевірки знань.

5.9. Під час очного навчання підсумковий контроль знань за програмами «Навчання з питань охорони праці для керівних працівників і спеціалістів ДП «Ліси України», «Навчання з питань пожежної безпеки посадових осіб постійних лісокористувачів та власників лісів» проводиться безпосередньо в навчальній аудиторії в присутності комісії з перевірки знань.

5.10. Під час дистанційного навчання підсумковий контроль знань за програмами зазначеними в п. 5.9 може проходити у вигляді підсумкового

тестування або шляхом передачі відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації у синхронному режимі.

6. КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ ОЦІНКИ ЗНАНЬ

6.1. Перевірку знань слухачів під час підсумкового контролю знань здійснює комісія з перевірки знань, персональний склад якої визначається для кожної навчальної групи наказом директора Філії. Комісія обов'язково включає: голову комісії, членів комісії та методиста. До складу комісії можуть входити педагогічні працівники Філії та представники Підприємства.

6.2. Члени комісії відповідають за організацію, контроль та об'єктивність процесу перевірки знань, оцінюють відповіді, фіксують результати та забезпечують дотримання правил проведення підсумкового контролю знань.

7. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. Дане Положення може підлягати доповненню або змінам за рішенням Педагогічної ради Філії.

7.2. Положення набирає чинності з моменту його схвалення Педагогічною радою та затвердження наказом директора Філії.